



Krajské státní zastupitelství v Ústí nad Labem

pobočka v Liberci

Pelhřimovská 541/16, 460 79 Liberec

tel.: +420 485 238 668 fax: +420 485 238 629 e-mail: podatelna@ksz.lbc.justice.cz

4 KZN 474/2012-78

U s n e s e n í

Státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl dne 04. dubna 2014 v trestní věci podezření ze spáchání trestného činu podvodu podle § 209 trestního zákoníku, trestného činu úvěrového podvodu podle § 211 trestního zákoníku, trestného činu dotačního podvodu podle § 212 trestního zákoníku, trestného činu porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 trestního zákoníku, trestného činu porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti podle § 221 trestního zákoníku a dále ze spáchání trestného činu poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 trestního zákoníku, **t a k t o :**

Podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu **se zamítá** stížnost Libereckého kraje, U Jezu 642/2a, Liberec, IČ: 70891508 ze dne 28. ledna 2014, která byly podána proti usnesení [redacted] Policie [redacted] Libereckého kraje, SKPV, Odboru hospodářské kriminality Liberec ze dne 27. 01. 2014 č.j. KRPL-11083-173/TČ-2012-180080-LA, kterým podle § 159a odst. 1 tr. řádu odložila trestní věc podezření ze spáchání trestného činu podvodu, úvěrového podvodu, dotačního podvodu, porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 209, § 211, § 212, § 220, § 221 trestního zákoníku, **neboť stížnost není důvodná.**

Odůvodnění:

Usnesením [redacted] Policie ČR, KŘP Libereckého kraje, SKPV, Odboru hospodářské kriminality Liberec ze dne 27. 01. 2014 č.j. KRPL-11083-173/TČ-2012-180080-LA bylo podle § 159a odst. 1 tr. řádu odloženo podezření ze spáchání trestného činu podvodu, úvěrového podvodu, dotačního podvodu, porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 209, § 211, § 212, § 220, § 221 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit přesně neustanovený pachatel tím, že v rámci projektu IP1 služby sociální prevence v Libereckém kraji, na jehož realizaci byla v březnu 2009 Libereckému kraji (dále LK, příjemce dotace) z Evropského sociálního fondu (dále ESF) a státního rozpočtu ČR přiznána dotace ve výši 225.247.847,- Kč, došlo k nevhodnému a neefektivnímu plýtvání s těmito penězi, což bylo umožněno úmyslným nebo nedbalostním jednáním zodpovědných osob a zaměstnanců Ministerstva práce a sociálních věcí (dále MPSV, poskytovatele dotace) a Libereckého kraje, kteří stanovili liberální smluvní podmínky a ve vztahu k požadovanému předmětu činnosti poskytli neadekvátně vysoké finanční částky, čímž umožnili minimálně v případě konečného poskytovatele služeb, kterým bylo LIBERECKÉ ROMSKÉ SDRUŽENÍ, o.s., IČ: 70583161, se sídlem 1. máje 97/25, Liberec (dále LRS, poskytovatel), které vysoutěžilo na období od října 2009 do prosince 2012 na poskytování uvedených služeb celkovou částku 47.461.231,- Kč, při závazku podpořit minimálně 530 cílových osob – zneužití těchto peněz na jiné než smluvně dané účely, neboť ve věci nejde o podezření z trestného činu a není namístě věc vyřídit jinak.

Usnesení o odložení věci bylo dne 03. 02. 2014 doručeno Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR a dne 27. 01. 2014 bylo doručeno také Libereckému kraji.

Podle § 159a odst. 1 trestního řádu se stanoví, že nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží usnesením, jestliže není na místě vyřídit věc jinak. Podle § 159a odst. 7 tr. řádu se stanoví, že proti usnesení o odložení věci může poškozený uvedený v odstavci 6 podat stížnost, jež má odkladný účinek.

Liberecký kraj, který v této věci vystupoval jako poškozený, podal prostřednictvím hejtmána Libereckého kraje proti usnesení o odložení věci stížnost, která byla policejnímu orgánu doručena dne 28. ledna 2014. Stížnost byla posouzena jako včasná a podaná oprávněnou osobou.

Ve stížnosti je uvedeno, že Liberecký kraj (dále též „LBK“) nesouhlasí se závěrem, že vyplácení vysokých mezd v rámci LRS, které byly nestandardní nejen ve vztahu k platům běžným v sociálních službách, ale i k průměrným platům ve veřejné správě, nebylo trestným činem ve smyslu dle ustanovení § 212 či poškození finančních zájmů Evropské unie dle ustanovení § 260 zák.č. 40/2009 Sb., trestní zákoníku, ve znění pozdějších právních předpisů, zejména pokud bylo ze strany nadepsaného orgánu konstatováno, že ██████████ tak činil vědomě. Stejně výtky míří prostřednictvím této stížnosti vůči nákladům vykazovaných LRS ve spojení se společností Anasis s.r.o.

Předmětem prověřování bylo nakládání s finančními prostředky v souvislosti s realizací projektu IP1 v Libereckém kraji. Projekt byl z 85% procent financován z Evropského sociálního fondu, který je strukturálním fondem Evropské unie, ve zbývající části byl financován z rozpočtu České republiky. Jako poskytovatel dotace vystupovalo MPSV ČR, které také odpovídalo za čerpání prostředků z ESF, příjemcem dotace byl Liberecký kraj, a to na základě rozhodnutí MPSV ČR o poskytnutí dotace č. OPLZZ-ZS22-12/2009. Celkově pak byla Libereckému kraji přiznána dotace ve výši 225.247.847,- Kč, přičemž část těchto prostředků měla být určena i na projekty sociálních služeb, které mělo realizovat LIBERECKÉ ROMSKÉ SDRUŽENÍ, o.s., 1. máje 97/25 460 02 Liberec, IČ 70583161 (dále jen „LRS“). LRS bylo vybráno na základě výběrových řízení, kdy po schválení vybraného uchazeče v orgánech LBK byly s LRS uzavřeny Smlouvy o poskytování sociálních služeb, které se vždy týkaly konkrétní oblasti „např. Terénní programy v oblasti Liberecka (Liberec, Frýdlant)“. Tyto smlouvy byla uzavírány podle ustanovení § 51 zák.č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, v platném znění.

Z napadeného usnesení vyplývá, že policejní orgán došel k závěrům, že ve věci nebyly naplněny znaky žádného z trestných činů, samostatně pak byl projednáván případ fiktivních faktur společnosti POPROKAN s.r.o. v celkové výši 224.196,- Kč, kdy v tomto případě bylo vedeno trestní stíhání na základě usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 08. 07. 2013. V rámci odůvodnění usnesení o odložení věci policejní orgán nejprve uvedl, na podkladě jakých oznámení byly ve věci zahájeny úkony trestního řízení původně pro podezření ze spáchání trestného činu podvodu podle § 250 tr. zákona, úvěrového podvodu podle § 250b trestního zákona a trestného činu porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 trestního zákona, kterého se mohl dopustit přesně neustanovený pachatel z řad zaměstnanců Krajského úřadu Libereckého kraje, MPSV ČR a z řad LRS o.s. Policejní orgán dále shrnul, které osoby byly ve věci vytěženy a jaká další šetření ve věci provedl. Dále policejní orgán shrnul skutečnosti, které byly zjištěny k projektu IP 1, který byl financován z prostředků EU

z Evropského sociálního fondu (ESF) z Operačního programu lidské zdroje (dále „OP LZZ“) v rozsahu 85% a dále z rozpočtu ČR v rozsahu 15%. Liberecký kraj pak získal na základě své žádosti s Rozhodnutí MPSV ČR částku 225.247.847,- Kč na služby sociální prevence. Příjemce byl vázán podmínkami Rozhodnutí o dotaci. Pokud jde o skutková zjištění ze zprávy MPSV ČR a jaká skutková zjištění policejní orgán učinil ve vztahu k LRS, tak státní zástupce odkazuje na odůvodnění napadeného usnesení.

V další části se pak policejní orgán zabývá tím, jaká pochybení byla zjištěna v rámci prověřování a jaké skutkové a právní závěry na základě těchto skutkových zjištění policejní orgán učinil. Jako první a zásadní problém policejní orgán označil nedostatečně popsany předmět smlouvy a vymezení povinností poskytovatele ve smlouvách, které LK uzavíral na základě výběrových řízení s jednotlivými poskytovateli sociálních služeb. S těmito byly uzavřeny smlouvy dle § 51 zák.č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, jejichž předmětem bylo poskytování sociální služby za smlouvenou cenu. Dle usnesení smlouvy odkazovaly obecně na podmínky stanovené „OP LZZ“, podmínky však nebyly konkretizovány. Smlouvu jako takovou označil policejní orgán za nejasnou a nedostatečnou. V rámci prověřování se pak nepodařilo určit na právním odboru osobu, která smlouvu připravila a předala ji vedoucímu odboru a dne 19. 05. 2009 byla tato smlouva předložena Radě, která ji v nezměněné verzi schválila. Policejní orgán pak konstatoval, že za administraci projektu byli odpovědní projektový manažer - [REDAKCE] (později pak [REDAKCE]) a [REDAKCE] [REDAKCE] odboru [REDAKCE], a, tyto tedy odpovídali za to, jaké smlouvy byly předloženy Radě ke schválení. Z další části odůvodnění vyplývá, že LK byl první kdo vyhlášoval výběrová řízení k projektu IP1, v té době došlo i ke změně způsobu financování, se kterým si úředníci neuměli poradit, nevěděli jak jej mají správně nastavit a postupně se to učili. Vzorová smlouva, která vznikla jako metodická pomoc MPSV, vznikla až od 30. 03. 2012. V důsledku toho odvedli nekvalitní, neodbornou a neprofesionální práci, úmyslně trestně právní jednání však u žádné konkrétní osoby zjištěno nebylo.

Jako druhé pochybení policejní orgán konstatoval nedostatečnou kontrolu vyúčtovaných faktur s tím, že až cca do 9/2010 nebyly požadovány kopie faktur nebo pokladních dokladů a ani jejich seznam. Z odůvodnění usnesení k tomuto bodu vyplývá, že odpovědnost za tuto problematiku měl realizační tým. Manažer projektu měl za povinnost schvalovat faktury dodavatelů z věcné stránky a jejich proplácení z finanční stránky, spolu s finančním manažerem [REDAKCE], měl koordinovat projekt z finanční stránky. K [REDAKCE] policejní orgán zjistil, že tato opakovaně řešila s LRS soupisky účetních dokladů, kopie faktur, neodůvodněné nákupy, nesoulady soupisek s vyúčtovanými fakturami, nesoulad mezi mzdovými tarify a vyúčtovanou celkovou částkou mzdy s tím, že [REDAKCE] [REDAKCE] za LRS na tyto žádosti reagoval například dopisem ze dne 29. 11. 2011, že mu žádné ustanovení smlouvy neukládalo povinnost zasílat doplňující účetní dokumenty k vyúčtování a navrhol, aby byla uznatelnost nákladů kontrolována ze soupisky nákladů, kde jsou vypsány jednotlivé náklady a v případě potřeby, aby úředníci provedli kontrolu namísto. Policejní orgán k tomuto bodu uzavřel, že je zřejmé, že projektový tým hned na počátku nenastavil správný postup pro kontrolu vyúčtovaných faktur, neboť úhrady převáděli poskytovatelům jen na základě jejich doložení, až po kontrolách v srpnu 2010, kdy se přišlo na chyby ve vyúčtování nákladů LRS, se začalo s vyžadováním doložení příloh k vyúčtování ve formě soupisky dokladů a faktur. Uzavírané smlouvy tuto situaci neřešily, přesto nebylo zjištěno, že by takový systém byl připraven úmyslně. Obecně dotazovaní předpokládali, že kontroly uznatelné náklady odhalí a takové náklady odhaleny byly, chybná vyúčtování a platby pak jsou zohledněny v závěrečném vyúčtování, které by bylo o případné neuznané náklady pokráceno.

V rámci třetího pochybení policejní orgán shrnuje pochybení zjištěná kontrolami LK a MPSV na místě v roce 2010 a 2011, kdy byly zjištěny nedostatky v zákonném požadavku na registraci, pronájem prostor a vozidel LRS od „provázané“ společnosti Anasis, které měly být dle MPSV drahé a tedy v rozporu s požadavkem hospodárnosti a efektivity používání finančních prostředků. Dle zjištění policejního orgánu LRS v nabídkách prohlašovalo, že disponuje dostatečným technickým a personálním vybavením, MPSV však měla zjistit celkovou měsíční nehospodárnost při pronájmu vozidel od společnosti Anasis s.r.o. proti operativnímu leasingu v částce 22.197,- Kč, celková měsíční nehospodárnost na pronájmech nemovitostí cca 113.000,- Kč, pronájmu kanceláří 8.500,- Kč, mzdy vyšší o cca 21.700,- Kč, tj. celkem vyšší měsíční náklady o 165.397,- Kč. Policejní orgán uvedl, že uvedené pochybení souvisí s předchozími, nejen [REDAKCE], ale též zástupci jiných organizací se podívovali nad benevolencí smlouvy, kdy někteří poskytovatelé si její obsah vyložili tak, že jsou vázáni maximální částkou pro čerpání peněz, dodržováním zákona o účetnictví, zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a zajištěním publicity. Policejní orgán dále k tomuto bodu shrnul skutková zjištění, která učinil z vyjádření [REDAKCE], který ke vzniku společnosti Anasis uvedl, že se v minulosti plánovalo na úrovni vlády, že neziskové organizace budou nahrazeny obchodními společnostmi se statusem sociálního podniku, který je bude opravňovat žádat o dotace a granty. K tomu však nedošlo. Při spuštění projektu IP1 neměl na činnost ve společnosti čas, pro ji převedl na [REDAKCE], ve skutečnosti společnost dále zastupoval na základě plné moci. Vzhledem k tomu, že pro poskytovatele sociálních služeb nebyly uznatelnými náklady leasingy automobilů, ani pořízení nemovitostí, byli nuceni si vozidla i prostory k činnosti pronajímat, k čemuž využil společnost, kterou znal a zastupoval. Dle policejního orgánu [REDAKCE] doložil ziskovost pronájmu nemovitostí a vozidel (náklady Anasis oproti fakturaci Anasis pro LRS), jeho úmyslem bylo, aby se za celé období pronájmu součet fakturace Anasis pro LRS včetně energií rovnal nebo byl nižší, než náklady které za nemovitosti hradila společnost Anasis (úvěry, energie, provozní náklady atd.). Vzhledem k nepředpokládanému ukončení smluv se náklady nestihly srovnat. Závěrem policejní orgán uvedl, že pronájem nemovitostí či vozidel od spřátelené firmy není smluvně upraven, nebyl zakázán. Tvrzení [REDAKCE], pak nebylo možné kvůli předčasnému zrušení činnosti odůvodněně rozporovat. K postupu [REDAKCE], ještě policejní orgán uvedl, že se výtky krajských úředníků vždy snažil opravovat, zpracoval do té doby neexitující mzdový předpis, opravoval faktury apod.

Dalším problémem, kterým se policejní orgán v rámci prověřování zabýval, byl také spor mezi [REDAKCE] a [REDAKCE] k provedení kontrol. V této části policejní orgán uvedl, že dle trestního oznámení [REDAKCE] jeho nadřízená záměrně zdržovala obsazení míst kontrolorů, čímž ohrozila projekt, neboť neeliminovala snížení rizik vyplývajících z indikátorů, jejich obecné nastavení totiž umožňovalo fingování poskytování terénních služeb. Z odůvodnění usnesení vyplývá, že policejní orgán k tomuto bodu vycházel z výpovědi [REDAKCE], v tomto směru státní zástupce odkazuje na odůvodnění napadeného usnesení. Lze však shrnout, že z nich vyplynulo, že kontroly začaly probíhat dle plánu kontrol, které prováděly jak zaměstnanci Krajského úřadu LK, tak externisté. Dle [REDAKCE] předal [REDAKCE] plán kontrol opožděně a svou činnost vykonával nekvalitně. [REDAKCE] pak poukázal na obtížnost provádět v každém případě fyzickou kontrolu poskytování sociální služby na místě, kontrola se zaměřuje na proces, průběh a výsledky poskytované služby.

Závěrem policejní orgán provedl celkové vyhodnocení případu, vyjma té části, pro kterou bylo vedeno vyšetřování (fiktivní faktury POPROKAN s.r.o.). Z tohoto vyhodnocení

vyplývá, že na tento případ měla zásadní vliv změna systému financování služeb, který se postupně vyvíjel a osoby, které s ním pracují, se jej postupně učily. Policejní orgán však došel k závěru, že služby poskytovány byly, i když v některých případech byly poskytovány draze. [REDAKCE] vědomě využil možnosti výdělků, která se mu naskytila, minimálně v nastavení vysokých platů, čímž však nenaplnil skutkovou postatu trestného činu. Sociální služby LRS poskytovalo, což je dostatečně doloženo listinnými důkazy, tak výslechy zaměstnanců LRS. Dále policejní orgán uvedl, že vyjma fiktivních faktur společnosti POPROKAN nebylo zjištěno, že by náklady, které si nechalo LRS proplatit z veřejných peněz, nebyly na tuto službu použity. Správné nastavení a používání administrace, kontroly a dalších institutů veřejné správy je dle policejního orgánu dostatečnou ochranou před zneužíváním použití finančních prostředků. Navíc vyúčtovací systém projektu je nastaven tak, že veškeré nesrovnalosti lze opravit při závěrečném vyúčtování, tedy ještě po 3 letech průběhu projektu. K vztahům LRS a společnosti Anasis s.r.o. policejní orgán uvedl, že o nich LBK věděl, neboť LRS smlouvy s touto společností dokládalo. O tom, že si LRS pronajímá prostory měl LKB informaci již při výběrovém řízení. Nebylo zjištěno, že by [REDAKCE] nějaké skutečnosti zamlčoval nebo LBK uváděl v omyl. Kraj se zavázal, že kontroly provede a také je provedl, kontroly na chyby přišly a byly provedeny kroky k jejich odstranění. V rámci závěrečného účtování pak mohou být provedeny korekce neoprávněně vyplacených finančních prostředků. Dle policejního orgánu je použití těchto institutů dostačující. Závěrem pak policejní orgán uvedl, že ze zjištěného skutkového stavu nevyplynul žádný důkaz k úmyslnému jednání způsobit škodu konkrétní osobou. Ze zjištěného skutkového stavu nevyplynul žádný důkaz k úmyslnému jednání způsobit škodu, kdy škoda i úmysl patří k základním podmínkám majetkových trestných činů. Policejní orgán uzavřel, že pouze v případě trestného činu porušování povinnosti při správě cizího majetku dle § 221 trestního zákoníku je subjektivním znakem vědomá nedbalost, ale ani takové jednání nebylo zjištěno. Zcela na závěr policejní orgán uvedl, že z těchto důvodů nelze ve věci zahájit trestní stíhání konkrétní osoby pro spáchání konkrétního trestného činu, a proto věc vyřídil tak, jak je to uvedeno ve výroku napadeného usnesení.

Na podkladě podané stížnosti státní zástupce přezkoumal napadené usnesení v celém rozsahu, včetně postupu policejního orgánu před jeho vydáním. Ze spisového materiálu vyplývá, že policejní orgán v této věci prováděl úkony trestního řízení po sepsání záznamu podle § 158 odst. 3 tr. řádu a postupoval v souladu s trestním řádem, kdy podkladem byla trestní oznámení, přílohy k nim připojené, zprávy opatřené podle § 8 odst. 1 tr. řádu a vytěžení osob. V rámci přezkumu napadeného usnesení se pak státní zástupce zaměřil zejména na důvody, které byly uplatněny ve stížnosti. Tyto důvody pak týkají postupu LRS a jeho zástupců v této věci, kdy byly zmíněny nejen vysoké mzdy v rámci LRS, ale také náklady vykazované LRS ve spojení se společností Anasis s.r.o. Státní zástupce se pak také zaměřil na případné příčiny vysokých nákladů.

Pokud jde o nepřiměřené mzdy, tak ze spisu vyplývá, že prvotním podkladem byly nejen informace, které se objevily v tisku, ale také informace, které uvedl ve svém vyjádření [REDAKCE]. V tomto je uvedeno, že [REDAKCE] měl mít příjem [REDAKCE] Kč, [REDAKCE] měla mít příjem [REDAKCE] Kč, [REDAKCE] měla mít příjem [REDAKCE] Kč, k řadovým pracovníkům pak uvedl mzdy nepřesahující částku [REDAKCE] Kč, tyto mzdy měly vyplynout z kontroly MPSV ČR, doklad o ní má být součástí soudního spisu. K možné nehospodárnosti se pak vyjadřoval v jednom z doložených e-mailových vyjádření ze dne 22. 01. 2012, kdy uvedl, že kritéria, pod kterými má být služba Terénní programy dodávána, jsou velmi nestandardní, částka 2.45 mil. na oblast Liberec a stejně 2,45 mil. pro oblast Českolipska je každá rozepsána na podpoření

pouhých 50 osob, což představuje kalkulaci 50 tis. Kč na jednu podpořenou osobu. Dále uvedl, že ve smlouvě není žádný kvantitativní ukazatel služby, který by měl být doložen. Poskytovali služby stačí doložit pouze 50 anonymních telefonických hovorů, případně 50 osobních návštěv u anonymních uživatelů služby, takto stačí doložit pouze 50 anonymních telefonických hovorů, případně 50 osobních návštěv u anonymních uživatelů služby, bez možnosti ověření. Za takový výkon mu dle pravidel projektu IP1 a podmínek výběrového řízení bude právem příslušet odměna 2,5 milionů Kč. K tomu ještě uvedl, že kvantitativní ukazatele jsou pro poskytovatele služeb nastaveny tak měkce a formálně, že se lze obávat toho, že se jedná o záměr „odklonit“ finanční prostředky EU k vybranému poskytovateli, kterého Liberecký kraj, potažmo jmenovaná komise a Rada kraje vybere.

K počtu podpořených osob se vyjadřuje [REDAKCE] z MPSV v e-mailu ze dne 17. 02. 2010, kdy uvádí, že příručka D8, stanovuje podmínku, že každá osoba, která obdržela podporu se započítá pouze jednou, v praxi je však tato podmínka nesplnitelná, a to vzhledem k velmi časté anonymní evidenci klientů služeb. Z těchto důvodů navrhoval určité procento klientů odečíst, aby tato podmínka mohla být splněna, a poznámku o tomto postupu ponechat v monitorovací zprávě.

Z dokladu, který byl opatřen k „Zajištění služby sociální prevence Terénní programy v Libereckém kraji“ vyplývá, že na Českolipsku byl požadavek na 261 podpořených osob (rozpočet 2.265.000,- Kč), na Frýdlantsku na 91 podpořených osob (rozpočet 1.185.000,- Kč) a v Liberci na 509 podpořených osob (rozpočet 6.715.000,- Kč). Při přepočtu to vychází 10057,47,- Kč, 13021,98 Kč a 13192,53 Kč na jednu obslouženou osobu.

Z trestního oznámení Libereckého kraje ze dne 20. 02. 2012 bylo zjištěno, že LK obdržel od MPSV ČR protokol o výsledku kontroly č. 2011/583 projektu CZ.1.04/3.1.00/05.00023 „IP – 1 Služby sociální prevence v Libereckém kraji“ a zdůraznil ta kontrolní zjištění, která považoval za závažná. Jedním z bodů bylo zjištění, že poskytovatel nedisponoval dostatečným technickým vybavením, ani vhodnými prostory umožňujícími realizaci příslušné sociální služby a z tohoto důvodu byly prováděny nákupy technického vybavení, standardů, najímány nebytové prostory a dopravní prostředky. Dále z protokolu vyplynulo zjištění, že poskytovatel sociální služby využíval pro poskytování služby osobní automobily, nebytové prostory a další služby na základě smluv, případně objednávek mezi společnostmi Anasis s.r.o. a Libereckým romským sdružením o.s. Dále bylo zjištěno propojení osobou subjektů s osobou M. Kotlára a také skutečnost, že smlouva jako taková byla neplatná, neboť statutární zástupce Ilona Čihulová smlouvu uzavřela dne 01. 07. 2010, ačkoliv se zástupcem stala až 03. 09. 2010, tyto výdaje byly shledány jako nezpůsobilé, a to za období od 01. 07. 2010 do 01. 10. 2010. K tomuto bodu bylo zmíněno, že je tato skutečnost v rozporu s Metodikou způsobilých výdajů OP LZZ, bodem Efektivita výdaje (výdaj musí být přiměřený, musí odpovídat cenám v čase a místně obvyklým/, musí být vynaložen v souladu s principy hospodárnosti (minimalizace výdajů při respektování cílů projektu nezbytných pro realizaci projektu), účelnosti (přímá vazba na projekt a nezbytnost pro realizaci projektu), efektivnosti (maximalizace poměru mezi výstupy a výstupy projektu). K motorovým vozidlům bylo zjištěno, že výše nájmu většinou ojetých automobilů starších více než 3 roky je vyšší než cena za operativní leasing nových srovnatelných automobilů, případně nájem stejně ojetých srovnatelných automobilů. Pod bodem 5. oznámení je uvedeno, že v rámci nabídky na zajištění sociální služby „Terénní programy v Libereckém kraji“ část A Liberecko pro výběrové řízení číslo OŘ/16/2009, byla poskytovatelem předložena smlouva ze dne 03. 12. 2007 na přímý pronájem nebytových prostor – kanceláří uzavřená LRS o.s. a vlastníkem budovy, kterým je společnost Pozemní stavby – Stavoservis a.s., při kontrole na místě u

poskytovatele sociální služby bylo zjištěno, že tato společnost a společnost Anasis s.r.o. mají stejnou adresu sídla společnosti na adrese 1. máje 97/25, 460 01 Liberec, užívají i stejné kanceláře. Dále bylo zjištěno, že standardní ceny pronájmu v budově sídla společnosti Anasis s.r.o. a LRS o.s. jsou za pronájem nebytových prostor 1 550 Kč /m² za rok, za energie a služby 1.400,-Kč /m² za rok, což je v přepočtu 245,83Kč/m²/měsíc za pronájem včetně energií. Anasis však pronajímá LRS tyto prostory za 350 Kč/m² za měsíc. Z kontrolní zprávy vyplývá hodnocení, že vzhledem k propojení společnosti Anasis s.r.o.a Libereckého romského sdružení o.s. vzniká podezření, zda smluvní vztahy mezi subjekty nejsou čistě účelové za účelem navýšení konečných cen. Dalším kontrolním zjištěním byla skutečnost, že poskytovatel nedostatečně evidoval majetek, který v rámci sociální služby nakupoval, neprováděl řádně inventarizaci a nakoupený majetek neoznačoval inventárními čísly, postupoval tak v rozporu se zákonem o účetnictví. Protože neprovedl nápravu tak postupoval v rozporu s čl. VII, bodem č. 7 Smlouvy o poskytování sociálních služeb. LBK pak uvedl, že ke dni 31. 12. 2011 odstoupil na základě usnesení Rady kraje ze dne 19. 12. 2011 od všech smluv s Libereckým romským sdružením o.s. s tím, že vypořádání vzájemných práv a povinností mělo být provedeno poskytovatelem nejpozději do 31. 01. 2012 s tím, že se smlouva dle § 48 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších právních předpisů, od počátku ruší a účastníci jsou povinni vrátit si vše, co si podle smlouvy vzájemně plnili. V trestním oznámení je pak uvedeno, že poskytovatel k datu 01. 02. 2012 neprovedl vyúčtování, nevrátil poskytnuté finanční prostředky, z celkového objemu 23.342.162,- Kč byly jako nesrovnalost označeny MPSV ČR označeny položky v celkovém objemu 2.664.663,- Kč.

Z doplnění trestního oznámení ze dne 27. 08. 2012 vyplývá, že byl předložen výpis z katastru nemovitostí a smlouvy o nájmu souvisejících s pronájmem kanceláří v České Lípě a ve Frýdlantu v Čechách. Na smlouvách, které byly uzavřeny s pronajímatelem „Radim Urban“ je uvedeno číslo účtu, které si u Raiffeisenbank založila firma „Anasis s.r.o.“. Ze zprávy ze dne 01. 07. 2013 MPSV ČR, Odboru implementace fondů EU vyplývá, jaké platby byly v průběhu přijaty z Evropské komise týkajících se projektu IP 1 Libereckého kraje. Z přehledu plateb vyplývá, že do od konce roku 2009 do konce roku 2012 byly platby zasílány průběžně.

Součástí spisu jsou doklady, které byly předloženy k monitorovací zprávě č. I. Kromě účetních dokladů a výpisů z knihy došlých faktur LRS o.s. jsou součástí spisu též LV č. 1182 k budově č.p. 1147 Frýdlant, dle kterého je vlastníkem budovy soukromá fyzická osoba [REDAKCE]. Dále je součástí spisu LV č. 5625 k budově č.p. 256 Česká Lípa, dle kterého je vlastníkem domu soukromá fyzická osoba [REDAKCE]. Byla také doložena Smlouva o nájmu nebytových prostor ze dne 01. 11. 2009, která se týká pronájmu nebytových prostor v obou těchto nemovitostech, pronajímatelem je [REDAKCE] a nájemcem Liberecké romské sdružení o.s., za nájemce měl smlouvy uzavřít [REDAKCE]. Součástí spisu jsou i některé faktury za zajištění sociální služby Terénní programy v oblasti Liberecka – Liberec, Frýdlant dle smlouvy OLP/2120/2009 za období únor a březen 2010. Z účetního deníku za rok 2010 LRS o.s. vyplývá, že jsou zde také údaje o mzdách za měsíce únor a březen 2010, ve většině případů nepřekračuje mzda částku 22.000,- Kč, v jednom případě činí 39.185,- Kč a v dalším pak 30.000,- Kč, za měsíc březen 2010 se pak mzda 30.000,- Kč opakuje. Součástí účetního deníku jsou také pronájmy LBC + Hrádek ve výši 56.550,- Kč, nájem bytu 36.000,-Kč a nájem kanceláří 5.866,- Kč (kancelář Frýdlant), vše za únor 2010, dále pak částka 37.647,- Kč za nájem bytu za měsíc březen 2010. V dalších dokladech je uvedeno za únor 2010 mzda ve výši 47.524,- Kč, další vyšší mzda je za březen 2010 ve výši 30.224,- Kč, ostatní mzdy nepřekračují částku 22.000,- Kč, resp. v jednom případě činí mzda 22.031,- Kč. Opět je zde

uveden nájem bytu ve výši 36.000,- Kč, dále nájem kanceláří ve výši 30.134,- Kč. Tento doklad byl patrně předán při kontrole ze strany LBK, kdy je na něm uvedeno datum ze září 2010. Dále je součástí spisu monitorovací zpráva č. II, je to zpráva ke smlouvě o poskytování sociálních služeb. OLP/2120/2009, která byla podána za období od 01. 01. 2010 do 31. 03. 2010. Z této zprávy například vyplývá, že plánovaná hodnota podpořených uživatelů služby byla 252 osob/rok, za sledované období jich bylo podpořeno 58. Z této zprávy vyplývá, že celkové náklady na jednotku činily 15.549,65 Kč.

Součástí spisu je pak také monitorovací zpráva č. II, , která byla vyhotovena ke smlouvě o poskytování sociálních služeb č. OLP/2122/2009, opět byla podána za období od 01. 01. 2010 do 31. 03. 2010. Z této zprávy například vyplývá, že plánovaná hodnota podpořených uživatelů služby byla 188 osob/rok, za sledované období jich bylo podpořeno 58. Kromě této zprávy jsou součástí spisu faktury za vyúčtování sociální služby v uvedeném období dle shora uvedené smlouvy. Z monitorovací zprávy pak vyplývá, že celkové náklady na jednotku činily 8.069,71 Kč.

Dále jsou součástí spisu doklady o jednotlivých zadávacích řízeních na poskytování sociálních služeb. Z těchto vyplývá, že v případě „Zajištění služeb sociální prevence Terénní programy v Libereckém kraji“ část „A“ Liberecko a část „C“ Českolipsko bylo rozhodnuto o výběru nabídek uchazeče LRS o.s. Další doklady se týkají výběru nabídky veřejné zakázky „Zajištění služby sociální prevence Domy na půl cesty v Libereckém kraji“, kdy bylo opět vybráno LRS o.s. Poslední zakázkou, kterou vyhrálo LRS o.s., byla zakázka „Zajištění služby sociální prevence Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež v Libereckém kraji“. Nutno uvést, že LRS o.s. nevyhrálo všechny zakázky, z listin opatřených od LBK vyplývá, že ve výběrových řízeních zvítězili různí dodavatelé. Z dalších dokladů vyplývá, že bylo zjištěno, že jednou z podmínek veřejné zakázky bylo doložit platné „Rozhodnutí o registraci sociální služby“, v případě, že poskytovatel neměl druh služby odpovídající předmětu zakázky zaregistrovaný, tak byl povinen tuto sociální službu do 30 dnů od podepsání smlouvy zaregistrovat a následně KÚ předložit. Rozhodnutí však mělo být přílohou smlouvy, z těchto důvodů byla uzavřena narovnání (včetně s LRS), aby rozhodnutí byla nedílnou součástí smluv, které byly uzavřeny s poskytovateli sociálních služeb.

Ze zápisu zasedání Rady LK ze dne 11. 01. 2011 vyplývá, že Rada schválila dohodu o zrušení závazku vyplývajících ze smlouvy OLP/295/2010, uzavřenou mezi LK a LRS o.s. Rada kraje jednala na podkladě žádosti LRS, ze které vyplývalo, že za období realizace služby byl počet podpořených osob nízký a ukázalo se, že by organizace nedostála svým závazkům s tím, že tyto skutečnosti způsobují nepřiměřené vynakládání prostředků čerpaných z ESF.

Opatřena byla také vzorová smlouvy o poskytování sociálních služeb a poté i jednotlivé smlouvy, které byly s LRS o.s. uzavřeny. První je smlouva o poskytování sociálních služeb OLP/2120/2009, kterou se zavázalo LRS o.s. zajistit služby sociální prevence Terénní programy v oblasti Liberecka s územní působností Liberec, Frýdlant, za celkovou cenu 11.999.850,- Kč. Dle přílohy č. 1 mělo LRS zajistit realizaci celkově 160 zakázek (zakázka = osobní cíl klienta). Lze uzavřít, že na jednu zakázku bylo vyhrazeno 74.999,06 Kč, přičemž jeden klient mohl mít dle přílohy č. 1 více než jednu zakázku. Z ustanovení o ceně a platebních podmínkách vyplývá, že první platba měla být poskytnuta zálohově do 30 dnů po podpisu smlouvy, dále měl cenu fakturovat poskytovatel, cena měla být proplacena dle předložené faktury za poskytování sociální služby poskytovatele, faktury měly být vystavovány v 3 měsíčním intervalu. Dále bylo ve smlouvě uvedeno jako náležitost

měla mít faktura, včetně údajů o zdrojích financování. Přílohou faktury měla být průběžná zpráva o poskytování sociální služby. Dále je uvedeno, že objednavatel provede kontrolu faktury, popřípadě vyzve poskytovatele, aby odstranil ve stanovené lhůtě vady. Pokud poskytovatel vady ve stanovené lhůtě neodstraní, vychází objednatel při zjišťování výsledku hospodaření pouze z prokázaných nákladů na základě správných a úplných dokladů. Ve smlouvě pak není specifikováno jako další doklady měl poskytovatel za povinnost předložit. V čl. VII smlouvy je uvedeno, že poskytovatel je povinen využívat prostředky, určené na realizaci předmětu smlouvy, pouze na úhradu způsobilých nákladů a v souladu s účelem smlouvy. Další ujednání se týkají možné kontroly ze strany oprávněných osob. Lze konstatovat, že podmínky pro výkon kontroly byly smluvně zajištěny. Podrobněji se však nevěnuje prvotním dokladům, ve kterých měly být náklady na sociální služby oporu, z těchto měly faktury za poskytované sociální služby vycházet. Dále není ve smlouvě blíže uvedeno, co nelze pokládat za způsobilé náklady, případně nejsou stanovena kritéria (maximální částky), které by nesměl poskytovatel překročit a v případě překročení považovat takové výdaje za nezpůsobilé a nevhodné.

Součástí spisu jsou pak i další smlouvy, které byly uzavřeny s LRS o.s. ohledně poskytování sociálních služeb, obsahově jsou tyto smlouvy prakticky shodné, samozřejmě až na předmět a oblast zajištění sociálních služeb. Celkově lze smlouvy hodnotit tak, že vytvářely podmínky pro provedení kontroly plnění smlouvy, stanovily přiměřené období (3 měsíců), za kterou měla být prováděna fakturace, která pak mohla být předmětem kontroly, nebyla však uložena povinnost, aby poskytovatel vedle celkových faktur za uskutečněné sociální služby povinně předkládal přehled přijatých faktur z účetnictví za příslušné období a k nim také konkrétní faktury (o nájmech, nákupech apod.) a smlouvy, na jejichž základě byly faktury vystaveny. Zejména pak nebyla přesněji stanovena kritéria pro nezpůsobilé výdaje, kdy bylo možné stanovit, kromě obecného kritéria ceny odpovídající cenám v daném místě a čase, např. nejvyšší možnou částku měsíčních nákladů na vozidlo, případně také maximální počet vozidel, který mohl být poskytovatelem financován v souvislosti s realizací toho kterého programu. Ze smlouvy, která byla opatřena od jiného KÚ, vyplývá, že tato kritéria mohla být stanovena daleko konkrétněji a že mohla přispět i k tomu, aby dodavatel služby měl předem dobrý podklad pro posouzení, které výdaje může a nemůže uplatnit. Na druhou stranu je třeba uvést, že tato potřeba vyšla najevo až v rámci prováděných kontrol, vzorová smlouva pak má pocházet až z roku 2012. V tomto směru lze uvést, že i MPSV ČR, které bylo metodikem v případě těchto výběrových řízení, přišlo se vzorovou smlouvou až později, patrně rovněž reagovalo na poznatky, které učinili pracovníci MPSV ČR v rámci kontrol.

Součástí spisu je také rozhodnutí MPSV ČR o poskytnutí dotace OPLZZ-ZS22-12/2009 ze dne 26. 02. 2009, kterým bylo rozhodnuto o dotaci ve výši 225.247.847,- Kč pro Liberecký kraj. Dle vyjádření osob pak byla částka určena na poskytnutí služby 3052 klientům, číslo bylo určeno ze strany MPSV. Dotace byla poskytnuta na realizaci projektu „IP1 – služby sociální prevence v Libereckém kraji“. Z rozhodnutí vyplývá, z jakých zdrojů mělo financování projektu proběhnout, co je účelem dotace a jaké klíčové aktivity měly být dle projektu naplněny, jsou zde uvedeny konkrétní sociální služby, které měly být zajištěny. Datum zahájení projektu bylo 01. 01. 2009, datum ukončení realizace projektu bylo 30. 11. 2012. Rozhodnutí stanovilo povinnost využívat dotaci v souladu s Rozhodnutím. Rozhodnutí pak při definici způsobilých výdajů odkazuje na Metodiku způsobilých výdajů OP LZZ, která má být součástí přílohy č. 7 Rozhodnutí. V dalším ustanovení je uvedeno, že výdaje mohou být považovány za způsobilé pouze tehdy, pokud je příjemce dotace doloží fakturami nebo účetními doklady stejné důkazní hodnoty. K tomu je potřeba uvést, že příjemcem dotace byl LBK, povinnosti vyplývající z těchto ustanovení, patrně měly být převedeny na poskytovatele

sociální služby v podobně smluvních povinností. Totéž se týká povinností ohledně vedení účetnictví. Z bodu 24. rozhodnutí vyplývá, že příjemce dotace byl povinen zavázat právnické a fyzické osoby, kterým měl poskytovat podporu z prostředků této dotace, mimo jiné k povinnosti používat prostředky na realizaci projektu pouze na úhradu způsobilých výdajů. Rozhodnutí pak obsahuje povinné náležitosti (právního aktu), na základě kterého měla být poskytována podpora z prostředků dotace. V příloze č. 2 Rozhodnutí je uvedeno jaké mohou být osobní náklady na administraci projektu u příjemce dotace (LBK). Z této přílohy vyplývá, že průměrné měsíční náklady na manažera projektu byly stanoveny částkou 45.000,- Kč, u asistenta manažera projektu částkou 33.000,-Kč. Za zmínku stojí, že obdobné mzdy byly zjištěny také u vedení LRS.

Byl také předložen přehled kontrol, které měly být provedeny v souvislosti s poskytovanými sociálními službami v rámci „IP1 – služby sociální prevence v Libereckém kraji“. Z tohoto přehledu vyplývá, že kontrolováno bylo celkem 49 sjednaných služeb s různými místem realizace, které zajišťovalo celkově 24 různých subjektů. Dle přehledu byly subjekty kontrolovány pravidelně, u LRS proběhla první kontrola v září 2010 u dvou různých služeb (Domy na půl cesty, Terénní programy Liberecko), další kontrola byla na přelomu března a dubna 2011 (Terénní programy Českolipsko, Terénní programy – Hrádek, Náhlov a Zákupy a Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež – Hrádek, Náhlov a Zákupy).

Provedené kontroly pak dokládají protokol č.j. SOC.28/10, který se týkal kontroly provedené ve dnech 20. 09. – 30. 09. 2010 k plnění smluv o zajištění Terénních programů č. OLP/2120/2009, OLP/2122/2009, a protokol č.j. SOC.28/10, který se týkal Domů na půl cesty, jednalo se plnění stejných smluv. Z prvního protokolu vyplývá, jak je poskytování sociální služby organizováno a že se v sídle sdružení nachází přehledně vedené šanony s tím, že aktivity související s terénními programy byly vykonávány v souladu se smlouvou. Při této kontrole bylo konstatováno, že mzdové náklady jsou velmi neefektivní, nebyl předložen vnitřní mzdový předpis, který by objasňoval změny ve výši hrubé mzdy, bylo zjištěno časté a neodůvodněné vyplácení odměn, rozdílné finanční hodnocení, které se pohybuje od 24.000,- Kč do 60.000,- Kč, neobvyklé je také velké zvýšení mzdy pracovníka ve zkušební době (██████████), neefektivní bylo shledáno také zaměstnávání dvou účetních. Z kontrolního protokolu vyplývá, že k vyplacené mzdě ██████████ za říjen až prosinec 2009 nebyla doložena veškerá dokumentace, včetně pracovní smlouvy. Chybělo také schválení docházky vedoucím pracovníkem. K došlým fakturám byly zjištěny skutečnosti, které poté LBK uvedl v trestním oznámení (██████████). Z kontrolního protokolu vyplývá, že LBK neuznal některé náklady. Na závěr je uvedeno jaká nápravná opatření KÚ navrhl. Mezi těmito opatřeními byla i opatření týkající se mzdových nákladů. Z protokolu o kontrole Domu na půl cesty rovněž vyplývá, že doklady byly v sídle organizace přehledně vedené, vše dohledatelné. K věcnému plnění smlouvy bylo zjištěno, že služba měla být registrována v Hrádku nad Nisou, prostory byly v dané době v rekonstrukci, proto byla služba přemístěna do Liberce, ačkoliv o tom nebyly podány KÚ žádné informace. K místu poskytování sociální služby bylo zjištěno, že je nevhodné, protože bylo obtížně dostupné. Opět byly konstatovány neefektivní mzdové náklady, LRS nepředložila mzdový předpis, který by objasňoval změny hrubé mzdy etc. Z protokolu o kontrole vyplývá, že statutární zástupce byl dotazován na pronájem prostor od pana ██████████, ale vysvětlil to pouze tak, že se jedná záležitost třetích stran. V rámci navrhovaných opatření bylo také uvedeno, že při nakupech je třeba vyhotovovat objednávky, ve fakturách je třeba lépe popisovat předmět plnění, pokud je faktura za období, tak je třeba, aby bylo na faktuře vyznačeno. K nájemním smlouvám bylo uloženo, aby byly podrobnější a zahrnovaly veškeré skutečnosti. Z uvedeného je zřejmé, že pracovníci KÚ reagovali za závady, které byly při kontrolách zjištěny a dokázaly také specifikovat, které náklady

považují za neuznatelné a z jakých důvodů. Nelze tedy uvést, že by kontroly nebyly prováděny a že by byly prováděny pouze formálně.

Dalším dokladem o provedené kontrole je protokol o kontrole ze dne 16. 11. 2011, kterou provedli pracovníci MPSV ČR, resp. pracovníci společnosti Expirit s.r.o., kteří byli ke kontrole přizváni. V daném případě byl předmětem kontroly Liberecký kraj, součástí kontroly bylo také LRS o.s. a kontrolovány byly výstupy za období od 01. 04. 2010 do 30. 09. 2011. V uvedeném protokole je uvedeno zjištění, že LRS nemělo v den uzavření smlouvy registrovanou příslušnou sociální službu, ale později registrována byla, v některých případech však nebyl splněn požadavek registrace služby do 30 dnů od uzavření smlouvy. Opět byl zjištěn nedostatek v případě „Domu na půl cesty“ v Hrádku nad Nisou, kdy bylo zjištěno, že je objekt nevyhovující, dům byl v dané době v rekonstrukci, proto v něm nemohly být řádně poskytovány služby „Domy na půl cesty“. Dále kontrola konstatovala, že LRS oproti prohlášení ve smlouvách nedisponovalo dostatečným technickým vybavením ani vhodnými prostory k realizaci příslušné sociální služby a z toho důvodu byly prováděny nákupy technického vybavení, standardů, najímány bytové či nebytové prostory a dopravní prostředky. Konkrétní zjištění jsou pak uvedeno v protokolu, včetně nákladů vynaložených na nákupy či pronájmy. Nebylo však konstatováno, že by takové výdaje byly nezpůsobilé. K pronájmům bytů v Hrádku nad Nisou od společnosti Anasis bylo zjištěno, že celkové výdaje činily za období od 28. 07. 2010 do 01. 10. 2010 1.008.000,- Kč s tím, že takové výdaje jsou v rozporu s Metodikou způsobilých výdajů OP LZZ. K pronájmu vozidel bylo zjištěno, že za ně bylo účtováno 30.000,- Kč. K finančním prostředkům za pronájem bylo konstatováno, že tyto výdaje jsou nezpůsobilé. Kontrola pak došla k závěrům, že výše pronájmu vozidel od společnosti Anasis je vyšší než cena za operativní leasing, kdy kontrola již uvádí konkrétní částky, které byly fakturovány za zapůjčení vozidla. Dále se kontrolní protokol zabývá cenou pronájmů v Náhlově a Hrádku nad Nisou, v obou případech vystupovala jako pronajímatel společnost Anasis s.r.o., největší rozdíl byl zjištěn u 10 bytů v Hrádku nad Nisou, kdy činil rozdíl 88.000,- Kč za měsíc oproti běžným cenám. Při kontrole sídla LRS pak bylo zjištěno, že má stejnou adresu sídla jako společnost Anasis, původním pronajímatelem byla společnost Pozemní stavby – Stavoservis, nebylo objasněno, z jakých důvodů začala tyto prostory pronajímat společnost Anasis dle smlouvy ze dne 01.04. 2009. Na závěr bylo konstatováno, že je zde podezření z možné účelovosti smluvních vztahů mezi těmito subjekty.

Protokol MPSV ČR dále podrobně rozebírá skutková zjištění, které byly učiněny ohledně mzdových nákladů LRS o.s., jsou zde uvedeny konkrétní výše mezd, včetně příplatků. U [REDAKCE] je uvedena mzda [REDAKCE], - Kč (včetně příplatku k tarifní mzdě 90%). Kontrolní protokol pak pro ilustraci uvádí, jak se lišily mzdy sociálních pracovníků od průměru v daném místě a čas. Rozdíl činil 3 – 8.000,- Kč měsíčně. Kontrolní protokol pak konstatuje, že celkové nehospodárné mzdové výdaje včetně sociálního a zdravotního pojištění a případných odměn se pohybují v řádech stovek tisíc za dobu trvání pěti sociálních služeb.

V kontrolním zjištění pod bodem 20. je pak uvedeno, že v zadávací dokumentaci výběrového řízení OŘ/16/2009 „Zajištění služby sociální prevence Terénní programy v Libereckém kraji“ byl pro část C (Nový Bor, Česká Lípa) stanoven rozsah služby jako minimální počet uživatelů ve výši 600 podpořených osob. Uzavřená smlouva s LRS však zavazovala LRS k 160 řešeným zakázkám, což je v rozporu se zadávací dokumentací. Podobná zjištění byla učiněna k „Zajištění služby sociální prevence Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež v Libereckém kraji“, kdy počet uživatelů měl činit 240, ale ve skutečnosti činil pouze 80 dle smlouvy. Z toho vyplývá, že smluvně zajištěný rozsah služby byl menší, než

rozsah služby poptávaný zadávací dokumentací. Shodný závěr byl učiněn i ohledně Terénních programů v Libereckém kraji pro část A (Náhlov, Hrádek nad Nisou, Zákupy). Dále bylo zjištěno, že LRS provádělo některé nákupy, které nesouvisely s poskytovanými sociálními službami, byly však vyúčtovány. Na závěr kontroly je uvedeno, že LRS mělo s LK uzavřené smlouvy o poskytování sociálních služeb v celkové částce 42.462.769,- Kč. Závěr kontroly zněl, že poskytování sociálních služeb ze strany LRS os.s bylo velmi rizikové.

Liberecký kraj na výstup z kontroly reagoval odstoupením ze dne 22. 12. 2011, v odstoupení pak LBK uvedl, jaké závady byly zjištěny, a současně uvedl, že strany jsou povinny vrátit vše, co si plnili. Lze tedy konstatovat, že Liberecký kraj reagoval na závažná zjištění tím, že spolupráci s LRS o.s. rychle ukončil a to ohledně všech uzavřených smluv.

Součástí spisu jsou rovněž listiny, které byly opatřeny od LRS k jednotlivým zakázkám na zjištění sociálních služeb, včetně smluv o nájmu nebytových prostor mezi spol. Anasis a LRS. V nabídkách na ceny pro zajištění služby jsou náklady poměrně podrobně rozepsány položkách.

Ze spisu vyplývá, že policejní orgán provedl vytěžení velkého počtu osob, které mohly přispět k objasnění případu, jak je to uvedeno i v samotném usnesení. Některé osoby přitom byly vytěženy opakovaně, případně doplnily své vyjádření elektronicky a předložily listiny, ke kterým se vyjadřovaly. Z pohledu důvodů, které byly ve stížnosti uplatněny, lze z těchto výpovědí uzavřít, že smlouvy o poskytování sociální služby, které byly s LRS o.s. uzavřeny, nepromítly do smluvních ujednání požadavky, které byly uvedeny ve shora uvedeném Rozhodnutí. Ze spisového materiálu vyplývá, že již koncem roku 2009 byla tato problematika projednávána mezi zástupci MPSV ČR, zástupci krajských úřadů, Unie zaměstnavatelských svazů ČR a ÚHOS. Z uvedeného jednání vyplývá, že v dané době byla problematika smluvního vztahu (jaký typ smlouvy, jak stanovit její obsah) velmi palčivá a nebyl na ní jednotný názor. Z jednání je také zřejmé, že pokud jde o obsah smluv, tak do nich bylo možné zasahovat pouze v případě, že ještě neproběhla výběrová řízení. Ze spisu dále vyplývá, že vzorová smlouva skutečně byla ze strany MPSV ČR vyhotovena až později. Jiná smlouva, která byla opatřena od Krajského úřadu Královhradeckého kraje, dokumentuje, že povinnosti poskytovatele mohly být definovány tak, aby bylo možné předem stanovit, které výdaje jsou způsobilé a hospodárné a které ne. Z vyjádření osob lze uzavřít, že smlouva vyjma obecných formulací hospodárnosti a efektivity nezakazovala LRS o.s., aby si pronajala motorová vozidla a pronajala si bytové či nebytové prostory od subjektu, se kterým bylo sdružení personálně propojeno, byť se takový postup jeví jako účelový. Z podnájemních smluv uzavřených mezi LRS o.s. a Anasis s.r.o. vyplývá, na základě jakého dalšího smluvního vztahu je oprávněna Anasis s.r.o. dát nemovitost, bytovou či nebytovou jednotku do podnájmu. Prakticky nic nesvědčí tomu, že by v tomto směru LRS něco tajilo. Z vyjádření [REDAKCE] d pak vyplývá, že LRS o.s. učinilo dokonce dotaz, zda takovou smlouvu může uzavřít a konzultovali tuto skutečnost s pracovníkem KÚ LK. Shodně se vyjádřil též předseda LRS [REDAKCE] také vysvětlil, proč nájmy uzavřel právě Anasis. K vozidlům uvedl, že nájmy byly stanoveny cenou obvyklou se započítáním až neobvyklého opotřebování vozidel. Uvedl, že jim bylo sděleno, že leasing vozidel je zakázán, také uvedl, že ohledně pronájmů vozidel nechtěl s romským sdružením nikdo jednat. K nákladům na pronájem nemovitostí pak uvedl, že např. nájmy v Doníně byly stanoveny progresivní metodou, tj. na počátku měla být velká částka a na konci minimální. Dále uvedl, že LRS o.s. nemohla vlastnit nemovitosti, platba předem byla určena z toho důvodu, že se musela provést generální rekonstrukce, aby objekt byl použitelný. Objekt v Doníně a v Gumovka v Hrádku nad Nisou byly také předmětem místního šetření policejního orgánu, které svědčilo tomu, že

objekty skutečně mohly sloužit v rámci poskytování sociálních služeb ze strany LRS. M. Kotlár také uvedl, že navýšení nájmu bylo z důvodu rekonstrukce. Jak pak uvedl policejní orgán LRS o.s. ukončilo svoji činnost dříve, takže tvrzení [redacted] nebylo možné důvodně rozporovat. S tímto názorem policejního orgánu se státní zástupce ztotožnil.

[redacted] sám zmínil, že podmínky smlouvy byly poměrně benevolentní, toto hodnocení potvrdil i zástupce jiného sdružení, který také uvedl, že předmětem smlouvy bylo poskytnutí sociální služby za určitou cenu, proto měli zástupci poskytovatelů za to, že jejich závazek byl směrem k počtu klientů a vnitřní rozčlenění nákladů bylo pouze na nich. Pokud tedy uzavřené smlouvy postrádají možnost dojít k spolehlivému závěru, že náklady za vyšší nájmy byly požadovány neoprávněně, tak nelze dojít k závěru o naplnění znaků úmyslného trestného činu. V případě nedbalostních trestných činů pak lze o trestní odpovědnosti uvažovat pouze tam, kde je povinnost spravovat cizí majetek. I další oznamovatel potvrdil, že smlouvy byly na službu a pronájem vozidel a nemovitostí od spřízněné osoby nezakazovaly. Na druhou stranu bylo zjištěno, že poskytovatel si objekty ani vozidla z projektu koupit nesměl, s ohledem na povahu sjednávaných služeb tak bylo možné předpokládat, že nájemní smlouvy bude nutné uzavřít. K technickému zázemí je třeba uvést, že LRS získalo zakázku ve výši 47 milionů Kč, oproti dřívějšímu rozsahu poskytování sociálních služeb muselo být zřejmé, že „zázemí“ pro poskytování služby muselo být rozšířeno ve všech oblastech. Dalším bodem stížnosti jsou nestandardní platy. V rámci prověřování byly opatřeny kopie účetního deníku LRS o.s. (únor, duben 2010, leden až září 2011), byly k nim vytěžovány pracovníci LRS o.s., někteří z nich předložili i doklady, byl opatřen vnitřní mzdový předpis LRS o.s. ze dne 01. 01. 2011, na který pak pracovní smlouvy odkazovaly. Pokud jde o mzdy, které byly zmíněny v médiích, tak se patrně jednalo o supehrubé mzdy. Nejvyšší mzdu měl pravděpodobně [redacted], cca do [redacted],- Kč za měsíc, v rozpětí od 30 do 40.000,- Kč měli mzdu další vedoucí pracovníci LRS o.s. V úvodu bylo uvedeno, jaká mzda byla stanovena pro manažera projektu, při srovnání mzdy předsedy LRS a manažera projektu nelze dojít k závěru, že mzda je nestandardní, měla-li být nižší, tak to mělo být stanoveno. Řadoví terénní pracovníci měli mzdu do 15.000,- Kč, pracovníci s vyšší vzděláním (vyšší odborné či vysokoškolské) měli mzdu do 20.000,- Kč. Opět lze konstatovat, že smluvní vztah s LRS o.s. nestanovil kritéria pro výši mezd, LRS o.s. pak později reagovalo na výtky, které se v kontrolách objevily, připravilo vnitřní mzdový předpis, jehož existence se pak patrně projevila na mzdových nákladech, což je zřejmé z vývoje v účetním deníku. Například v červnu 2009 se v účetním deníku objevuje mzda ve výši 49.552,- Kč, v roce 2011 se taková mzda neobjevuje. Pokud samotná smlouva nepamatovala na to, že by takový výdaj byl neoprávněný, tak patrně ani nelze dojít k závěru o trestní odpovědnosti.

V souvislosti s podanou stížností by bylo možné se pouze zaměřit na ta plnění, která by byla fiktivní. Vyhodnocení, zda služby byly poskytnuty v určitém rozsahu, bylo možné provést velmi obtížně již v době, kdy byly prováděny kontroly ze strany KÚ či MPSV ČR, a to z toho důvodu, že služby byly poskytovány anonymně. Z provedených vytěžení však vyplývá, že služby byly poskytovány. Potvrdili to i pracovníci, kteří již u LRS o.s. nepracují, svědčila tomu i další šetření, která byla v rámci prověřování provedena. Nebylo také zjištěno, že by u LRS o.s. byly evidovány mzdy osob, které by zde nepracovaly, takový poznatek nebyl učiněn. Pokud jde o mzdové náklady, tak u terénních pracovníků bylo zjištěno, že mzdy byly relativně nízké, navíc někteří uvedli, že neměli k dispozici vozidlo a pokud jezdili vlastním vozidlem, tak si benzín hradili ze svého nebo ze svého hradili některé náklady, které jim s výkonem práce nutně vznikly. Pokud jde o náklady na jednoho klienta, tak vytěžené osoby připouští, že náklady na přepočítání mohou být vysoké, ale že počet intervencí u jednoho klienta může být vyšší, čímž se efektivita poskytování sociální služby měnila, včetně jejího přínosu,

jestliže jednotlivé intervence na sebe navazovaly. Počet intervencí pak ve skutečnosti mohli několikanásobně převyšovat počet obslužených klientů, sama smlouva však počítala s počtem zakázek, tedy podle obsahu smlouvy mohl nastat opak, že se více zakázek mohlo týkat jednoho klienta.

Jestliže jde o fiktivní plnění, tak v trestním řízení byly zjištěny fiktivní faktury společnosti POPROKAN s.r.o., tyto však byly předmětem dalšího vyšetřování, protože původně byly zjištěny důvody pro postup podle § 160 odst. 1 tr. řádu. Další výdaje, které byly při kontrolách zpochybněny, byly nájem prostor ve Frýdlantu a v České Lípě. Policejní orgán k těmto nájmům vytěžil prakticky všechny osoby, které by je mohly objasnit. Nelze však dojít k jednoznačnému závěru, do jakého stádia se jednání dostalo, neboť v účetním deníku v pozdějším období tyto výdaje chybí, v přehledech jsou uvedeny faktury za pronájem vozidel. [REDAKCE] pak sám uvedl, že náklady byly účtovány, i když nevznikly, náklady byly deklarované jako utracené, ačkoliv byly pouze alokované. Podobně se vyjádřila i [REDAKCE], že se tyto náklady neměly v tabulce ani objevit.

Na závěr je třeba uvést, že ze spisového materiálu vyplývá, že policejní orgán provedl velmi podrobné prověřování, průběžně vyhodnocoval poznatky, které v rámci trestního řízení učinil, porovnával opatřené doklady s vyjádřeními osob a vyhodnocoval i náklady (na vozidla, pronájmy), které byly ze strany LRS o.s. uplatněny. Ačkoliv lze souhlasit s názorem, že služba, kterou LRS o.s. poskytovalo, byla drahá, tedy byly s ní spojeny vysoké náklady, tak tento závěr nestačí pro závěr o tom, že byly naplněny znaky trestného činu. Nebylo ani zjištěno, že by bylo nutné prověřování v některých směrech doplnit. Případná trestní odpovědnost pak nebyla zjištěna ani u zástupců KÚ, kteří sice se zpožděním, ale nakonec provedli u LRS o.s. kontroly a snažili se z nich vyvodit konkrétní závěry. Liberecký kraj pak v souvislosti se závadami, které zjistilo MPSV ČR, okamžitě ukončil smluvní vztah s LRS o.s. a zabránil tak případnému dalšímu neefektivnímu čerpání peněžních prostředků ze strany tohoto sdružení.

Jedinou skutečnost, kterou lze policejnímu orgánu vytknout, že jak ve výroku usnesení, tak v jeho odůvodnění neuvedl, že v daném případě přicházelo v úvahu také podezření ze spáchání trestného činu poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 trestního zákoníku, neboť od počátku bylo zřejmé, že zde takové podezření bylo dáno. Ze spisu však vyplývá, že policejní orgán touto právní kvalifikací také zabýval při posouzení jednotlivého jednání. Toto pochybení však není důvodem pro zrušení napadeného usnesení, neboť podstatný je závěr, že nebylo zjištěno, že by se jednalo o podezření z trestného činu.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti došel státní zástupce k závěrům, že stížnost Libereckého kraje není důvodná, a pro stížnost podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu jako nedůvodnou zamítl.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **není** stížnost přípustná.
(§ 141 odst. 2 věta druhá tr. řádu).

V Liberci dne 04. dubna 2014

Za správnost vyhotovení

[REDAKCE]
státní zástupce

[REDAKCE]